

Alšoviny badatele Jiřího Alše

(*19. 1. 1919 Praha, † 19. 4. 1998 Jablonec nad Nisou)

Před 40 lety se objevila první alšovská genealogie v knižním vydání. Svá dlouholetá bádání o předcích národního malíře tenkrát dokončil a představil jihočeský archivář Jan Toman pod názvem „Rod píseckých a mirotických Alšů“ (Nakladatelství Růže, České Budějovice 1974). V rodopisné práci dospěl k létu roku 1656, kdy se v historii města Písku objevují dva ženatí bratři - první Alšové, neznámo odkud: Pavel Aleš, pivovarský sládek, který se stal zakladatelem mirotické rodové větve malíře Mikoláše Alše a druhý - Jakub Aleš, koželuh, založil jinou početnou linii, která se pak z Písku rozešla do kraje i do světa.

Od vydání knížky však neuplynul ani rok a do alšovského rodopisu přibyly nové, hlubší poznatky. Jejich objevitelem byl pan Jiří Aleš z Jablonce nad Nisou, pocházející z druhé písecké rodové linie (Jakubovy), severočeský člen Genealogické a heraldické společnosti v Praze. Dalším průzkumem listinných materiálů posunul začátky rodu Alšů až do roku 1435.

S přátelskou pomocí archivářů Václava Starého (tehdy Okresní archiv Prachatic), Jiřího Zálohy (Státní archiv Třeboň pobočka Český Krumlov), Ladislava Cihly (OA Písek) i Františka Padrty (OA Jablonec nad Nisou) prokázal, že Alšové přišli do Písku z městečka Záblatí v Prácheňsku a že kolébkou Alšova rodu je svobodnický dvůr v Horoutech na Vimpersku. Nová zjištění byla opřena nejen o systematický průzkum matrik uchovávaných v Třeboni, ale hlavně o data a fakta z písemností archivního fondu Velkostatek Vimperk (uložen v Českém Krumlově). Ve spolupráci s Janem Tomanem se také podařilo napravit i drobné nepřesnosti z předchozího knižního vydání alšovské genealogie. Rodopisné novinky byly celkem čtyři a Jiří Aleš je postupně publikoval v tomto pořadí:

Nové poznatky o původu rodu Mikoláše Alše.

Listy Genealogické a heraldické společnosti v Praze, 3. řada, sešit 8, květen 1975, s. 5-7.

Počátky rodokmenu rodu Alšů. Hlavní kmen Alšů ze svobodného dvora v Horoutech.

(Se snímky pečetí Martina Alše a listin o koupi dvora v Horoutech).

Listy Genealogické a heraldické společnosti v Praze, 4. řada, sešit 2, červenec 1976, s. 29-33.

Rod Mikoláše Alše v jižních Čechách.

Výběr z prací členů Historického klubu při Jihočeském muzeu v Českých Budějovicích.

Ročník 13, 1976, č. 2, s. 75-79.

Z počátků rodu Alšů. (K vývoji jména Aleš, od r. 1586 ustáleného rodového příjmení).

Jihočeský sborník historický, ročník 52, 1983, č. 1, s. 46-49.

Miloslav Trnka